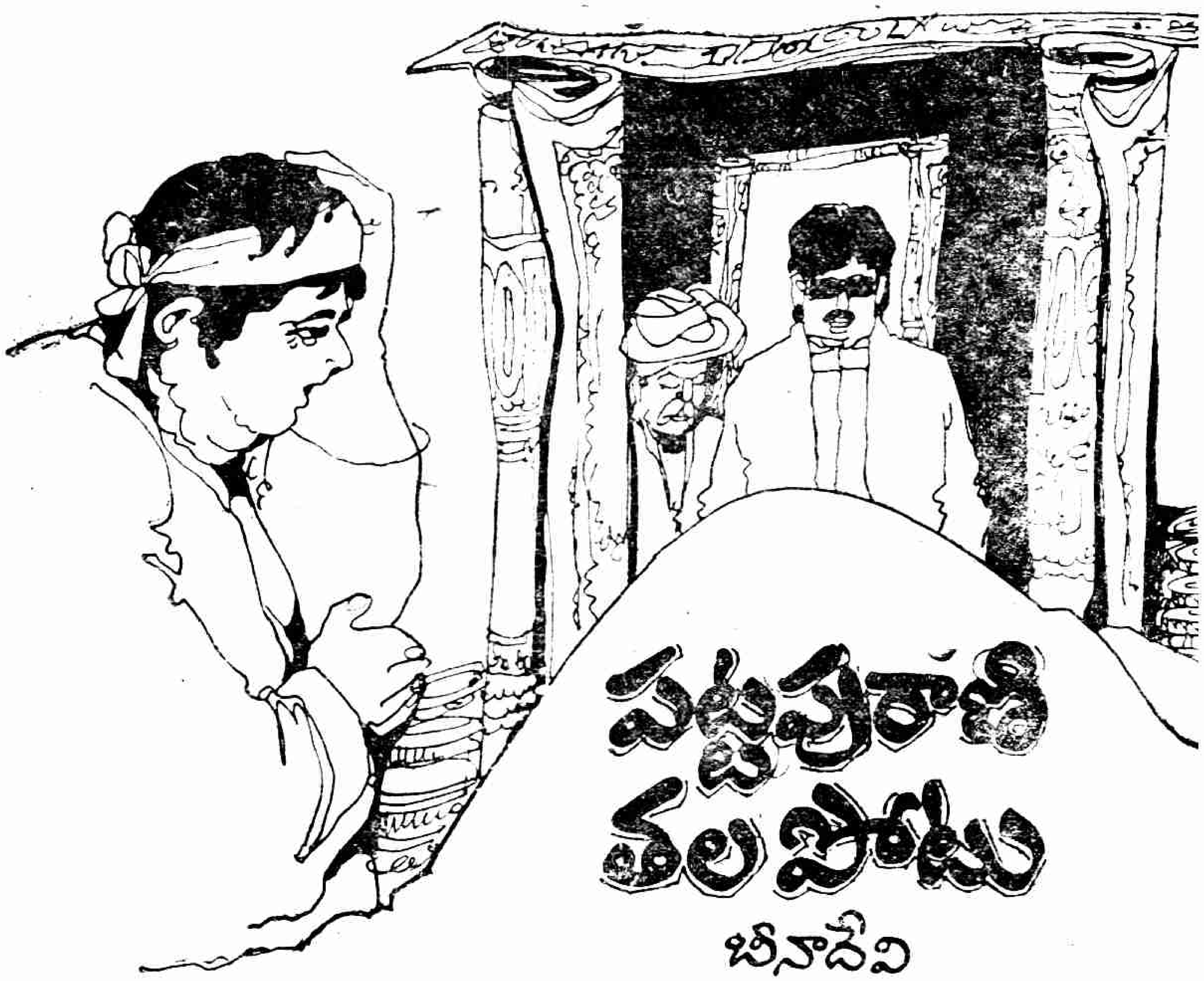

పట్టపురాణి తలపోటు

బీనాదేవి

ఆ రోజు ఆదివారం.

అష్టమి. అర్ధరాత్రి, పన్నెండు దాటి పది నిమిషాలైంది. అష్టమి చంద్రుడు అతి కష్టంగా డ్యూటీకి వచ్చి పెందలాడే లీవు తీసుకొని పోయేడు.

పిల్లగాలులు చల్లగా, చలిగా తగుల్తున్నాయి.

అది చీకటి రాత్రో వెన్నెల రాత్రో తెలీకుండా చీకటి, వెన్నెల కలిపి నేసిన కలనేత కోకలా ఉంది ఆకాశం.

వయసు వేడిలో చంద్రుడితో పాటు చిందులాడిన చుక్కలు చంద్రుడు పోగానే చలి గుర్తు కొచ్చి కాబోలు గడగడ వణికి పోతున్నాయి.

మోడెల్లా వారి ఊలు దుప్పటిలా దిగింది ఇంతలో ఓ నల్ల మబ్బు.

అప్పటి వరకు చంద్రుడికి కన్ను కొడుతున్న నక్షత్రాలు మబ్బు దుప్పటి కోసం కలబడి కొట్టుకుంటున్నాయి; మార్చి మార్చి కప్పు కుంటున్నాయి.

మొత్తం మీద ప్రపంచం,

ప్రకృతి అంతా నిశ్శబ్దంగా నిద్ర పోతోంది. ఎటొచ్చీ నిశ్శబ్దంగానే వున్నా- నిద్రపోనివి ఊరికి ఒక చివరున్న బంగళా, రెండో చివ రున్న స్మశానం.

ఊరికి కొంచెం దూరంలో కాస్త మెరగ్గా వున్న స్థలంలో వున్న ఆ బంగళా వేటకొచ్చిన రాజుగార్లా గంభీరంగానూ, దర్జాగానూ వుంది.

భయంతో చేతులు కట్టుకొని బాబుగారి ముందు నిల్చున్న బాని సల్లా వున్నాయి ఊర్లో అక్క-డక్క-డున్న పాకలు.

రాజుగారు వేటాడి తెచ్చిన మృగాల్లా వున్నాయి ఆ పాకల మధ్య పెంకుటిళ్ళు.

స్మశానంలో మంటలే గాని మనుషుల్లేరు.

బంగళాలో మనుషులు మంటల్ని మింగేసిన వాళ్ళలా గాబరాగా ఉన్నారు.

వాళ్ళు అసలు మనుషుల్లా

కాకుండా దెయ్యాల నీడల్లా తిరుగుతున్నారు.

బిగుసుకొని పోయిన వాళ్ళ మొహాలు చూస్తుంటే బహుశా ఆ బంగళా మరో నిమిషంలో పేలి పోతుందేమో నన్న భయం వేస్తుంది.

ఆ భయానికి ఒంట్లో వున్న రక్తం అంతా నీరై పోయినట్టు అందరూ పాలిపోయి ఉన్నారు.

బంగళా అంత విశాలంగా వున్నా పక్కవాడి ఊపిరితోనే ప్రాణం పోసుకుంటున్నట్టు ఒకడి మొహంలో ఒకడు మొహం పెట్టి అర్థంకాని ప్రశ్నార్థకాలు వేసుకుంటున్నారు.

అసలెవరు వీళ్ళంతా?

ఇంకెవరు! జమీందారు రామనాథంగారి దాస జనం.

వాళ్ళంతా అలా భయంతో వణికి పోతున్నారేం?

పక్కనున్న అడివిలోంచి పెద్ద పులో, సింహమో తప్పించుకు వచ్చెయ్య లేదుకదా!?

బావుంది. పక్కన అడివే లేందే!

పక్కనున్న ఒక్క సముద్రం ప్రశాంతంగానే ఉందే.

మరి?!

"ఓలమ్మ. పాపం, ఆయమ్మకి ఒకటే తల పోటంట. కన్నెత్తి సూశ్శేక పోతన్నాది. పన్నెత్తి మాటాడ్శేక పోతన్నాది. అదేం మాయదారి తలపోటో, ఏటో అయమ్మకే రావాలా?" పక్క వాడి చెవిలో బాధపడి పోతోంది పని మనిషి ముత్యాలు.

"ఉష్" మాటాడొద్దన్నట్టు పాములా బుసకొట్టేడు పావలా మొహం పెట్టుకున్న పక్కవాడు.

అప్పటికి. అరగంట నుండి కాటోలు పద్మావతీదేవిగారు తల నొప్పితో తలక్రిందులై పోతున్నారు. పాపం. ఆవిడక్కడికి ఆ సాయంత్రమే వచ్చేరు, భర్త రామనాథంగారితో కలిసి.

రామనాథం గారంటే. పట్నంలో ఒక "త్రీ స్టార్" హోటలు, రెండు ఎ. సి. థియేటర్లు, మూడంతస్తుల మేడ వున్న ఒక పెద్ద ఆసామి. ఇవిగాక ఆయనకింకా చాలా వ్యాపారాల్లో చాలా రకాల షేర్లున్నాయి.

వారి తాతగారిది - వారి పేరూ రామనాథంగారే - యీ పల్లెటూరే. వారు 500 ఎకరాల మొగాసాదారు. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే ఆ ఊరిని కేంద్రంగా తీసుకొని ఓ ముప్పైమైళ్ళదూరంలో ఒక సున్నా

చడితే ఆ లోపలున్న భూములు. మనుషులు. చెట్లు. గట్లు. కుక్కలూ, కాకులూ, ఆస్తులూ. ఆడవాళ్ళూ అన్నీ వారివే. వారి తదనంతరం వారి కుమారుడు - అంటే రామనాథంగారి తండ్రిగారు పట్నానికి మకాం మార్చేశేరు. తండ్రిగారి ఆస్తిలో అరంగుళం భూమి కావి. అర్ధరూపాయి డబ్బు గాని తరగకుండా పట్నంలో ఉల్లిపాయల వ్యాపారం చేశేరు. పట్టిన దల్లా పంచదారై పోయింది. ఉల్లిపాయలు రెండు పంచదార మిల్లులై పోయేయి.

అందుకే కాబోలు ఉల్లి చేసిన మేలు తల్లికూడా చెయ్యదంటారు.

కాని ఏం లాభం? ఉల్లిపాయల్ని వదిలి పంచదారని చేపట్టారు. చివర కాయన సుఘర్ కంప్లెంటు తోనే కాలం చేశేరు.

ఇప్పటి రామనాథంగారు తండ్రిగారి పంచదారను హోటల్సులోకి, సినీమా హాల్సులోకి మార్చేశేరు. వారి భార్య పద్మావతీదేవి. కాపరాని కొచ్చేసరికి ఆమెకి 20 ఏళ్ళు, 200 కాసుల బంగారం, 80 పౌన్ల బరువు ఉండేవి. ఇప్పు డామెకి 40 ఏళ్ళు, 2000 కాసుల బంగారం, 180 పౌన్ల బరువూ ఉన్నాయి. పెళ్ళయినప్పటినుంచి ఆవిడని రామనాథంగారు ఎ. సి. మేడల్లోనే పెంచేరు. ఏ మాట కా మాటే చెప్పాలి. బంగారాన్ని రామనాథంగారు పెంచినా, కాలం వయసుని పెంచినా, పెరిగిన నూరు పౌన్ల బరువునీ ఆవిడే స్వంతంగా కేవలం ఐస్ క్రీమ్సు తోటీ, యాపిల్ జ్యూస్ తోటీ పెంచింది.

రామనాథంగారి అయిదు ప్రాణాలూ + ఒక మానం ఆవిడే. ఆవిడకి పుట్టినప్పటినుంచి పట్టు అంటే ఎంతో ప్రేమ. పట్టుచీరలు పట్టుపరుపులు. పట్టుదుప్పట్లు ఒకటేవిటి? రామనాథంగా రావిడని పట్టు మనిషిగానే తీర్చి దిద్దేరు. ఆవిడ ఎప్పుడు చూచినా సరే పాలతో స్నానం చేసినదాన్లా తెల్ల తెల్లగానూ, పట్టు పరుపులా మెత్త మెత్తగానూ వుంటుంది.

తన స్వంతానికి రామనాథంగారు ఇండియన్ కారే కొనుక్కున్నా, ఆవిడకి మాత్రం ఫర్లాంగు పొడవు ఫారిన్కారు కొన్నారు. పాపం, డ్రైవరు మాత్రం ఫారిన్వాడు దొరకలేదు. అయితేనేం. ఆవిడ గదిలో ఫ్రాస్ట్ ఫ్రీ ఫ్రిజ్ ఫారిన్ది: అందులోని బాటిల్సు ఫారిన్వి. సాధారణంగా అందం, ఐశ్వర్యం వున్న వాళ్ళకి పిల్లలుండరు. కాని పద్మావతీ, రామనాథాలకి ఏ

నోములూ నోచకుండానే. ఏ పాములకీ పాలు పోయకుండానే అమ్మాయి పుట్టింది. ఇప్పుడా అమ్మాయి ఎంచక్కా అమెరికాలో ఉంటోంది. అల్లుడు ఇంగ్లండులో ఆటో మొబైల్ ఇంజనీయరు.

మరింక ఆవిడకేం తక్కువ?

ఊపిరి పీల్చుకోవడం మినహా ఆవిడ ఏ పనీ స్వంతంగా చేసుకోన వసరంలేదు. అయినా అదేంచిటో గాని ఆవిడ పట్టుమని పదిమెతుకులు కూడా తినలేదు. తింటే కడుపు నొప్పి. పొలమారడవూను.

పట్టుమని పది అడుగులు నడవ లేదు.

నడిస్తే గుండె దడ. ఆయాసం జారి పడిపోవడం. పోనీ ఏ పనీ చెయ్యకుండా కూర్చుందావన్నా పదినిముషాలు కూర్చుంటే కాళ్ళూ చేతులూ తిమ్మిరెక్కి పోతాయి.

వారికేం డబ్బు కొదువా?

పలుకుబడి తక్కువా?

ఢిల్లీ మొదలు. వెల్లూరు వరకు దేశంలో ఎన్నో పెద్ద హాస్పిటల్సు తిరిగేరు. పెద్ద డాక్టర్లు అనుకున్న వాళ్ళందర్నీ చూశేరు. కాని ఫలితం జబ్బులు జబ్బుల్లాగే వున్నాయి. ఆ మధ్య వెల్లూరులోనే కాబోలు ఒక డాక్టరు "ఈమెకు శారీరకంగా ఏంవీం జబ్బు లేదనిపిస్తోంది. గాలి మార్పు ఎంతైనా అవసరం. కొన్నాళ్ళపాటు ఏ స్విట్జర్లండో తీసి కెళ్ళండ"ని వెయ్యిన్నూట పద హార్ల సలహా యిచ్చేడు.

జబ్బేవీం లేదన్నందుకు మొదట అతనిమీద కోపం వచ్చినా స్విట్జర్లండు వెళ్ళమన్నందుకు సంతోషం కలిగింది పద్మావతీ దేవికి.

కాని. ఏదీ! ఎప్పుడు వెళ్దామను కున్నా ఏవో వ్యాపారపు గొడవలు అతన్ని కదల నివ్వడంలేదు. ఆఖరికి కాశ్మీరు. ఊటీ. సిమ్లా. వగైరాలు కూడా విసుగొచ్చేశాయి. అంచేత ఏదో కొంతైనా చేంజ్ కోసవంని పల్లెటూర్లోని తమ తాతల నాటి బంగళాని పదివేలు పెట్టి పది రోజుల్లో రీమోడల్ చేయించి వీకెండ్సుల్లో వద్దామనుకున్నారు. స్విట్జర్లండులో లాగమంచుకొండలు లేకపోయినా ఇక్కడున్న పొగ మంచు గుట్టల్తోనే సరిపెట్టుకుందా మన్న సదుద్దేశంతో యీ మారు మూల పల్లెటూరికి వచ్చేరు.

నిన్న సాయంకాలం అనగా బయలుదేరేరు. దూరం ముప్పై మైళ్ళే అయినా మూడు గంటలు పట్టింది యీ ఊరు చేరడానికి.

కారైతే ఫారిన్‌దే .కాని ఏం లాభం? రోడ్లు! ఇండియావి. వెధవ

డర్టీ రోడ్స్. ఫిల్దీ పీపుల్.

కార్లైతే ఫారిన్‌ది కొను క్కుంటాంగాని,ఫారిన్ రోడ్లెక్కడ వేయించుకుంటాం. సరే.వేయించు కున్నాం-నాగరికత అంటే తెలీని యీ జనం సక్రమంగా వాడతారా? అందుకే అలనాడు తుగ్లక్ రాజ ధానిని ఢిల్లీనుండి దేవగిరికి మార్చి. రీమాడల్ చేసి అక్కడి ప్రజలతో విసిగిపోయి, కల్చర్ తెలిసిన ఢిల్లీ ప్రజలనే దేవగిరికి రమ్మన్నాడు. ఇక్కడి మనుషులకీ. పశువులకీ బొత్తిగా రోడ్ సెన్స్ వున్నట్లులేదు. సీజను కాబోలు రోడ్డు పొడవునా చెరుకు బళ్ళే. ఆ రోడ్డుమీద ఎన్ని గతుకులున్నాయంటే కూర్చున్నది కార్లో అయినా,పడవమీద కూర్చుని పర్వతాలమీద పోతున్న ఫీలింగ్ వస్తుంది. ఆ రోడ్డుమీద కొత్త కారుగాని నాలుగు సార్లు తిరిగితే చాలు, లారీగామారిపోతుంది. రామ నాథంగారు తల్చుకుంటే తెల్లారే సరికి సిమెంటు రోడ్డు వేయించ గలరు. కాని వేయించరు- దానికి చాలా కారణాలున్నాయి.

రోడ్డుమీద రామనాథంగారి కారు పడవలా ఊగుతోంది. గుం టల్లో పడ్డప్పుడు కారు గట్టుమీద పడ్డ చేపలా గెంతుతోంది.అందులో కూర్చున్నది గర్భిణీ స్త్రీయే అయితే ఎక్స్‌పెక్టెడ్ డేట్ ఆఫ్ డెలివరి అనెక్స్‌పెక్టెడ్ గా నే-ఇప్పుడే వచ్చేస్తుంది.ఎలాగైతేనేంగతుకులూ గండాలూ దాటి జీవాల్ని బంగళా చేర్చేరు. వేడి వేడి నీళ్ళలో చంద నం అత్తరు వేసుకొని స్నానం చేసిన తరువాత పద్మావతీదేవి గారికి పోయిన ప్రాణం తిరిగి వచ్చినట్టయింది. కొంత హాయి హాయి అనిపించి,హమ్మయ్య అను కోవడం. పిడుగుపాటులా తల నొప్పి రావడం ఒక్కసారే జరిగిపోయేయి.

అంతే — రామనాథంగారి మనసంతా వికలమై పోయింది. ఆయనలో పుట్టకూడని పుట్టు కురు పులా వైరాగ్యం పుట్టుకొచ్చింది.

ఇంత డబ్బు. ఇన్ని ఫాక్టరీలు ఇంతమంది నౌకర్లు దేనికి? ఆఫ్టరాల్ యీ తలనొప్పి తగ్గించలేకపోతే- ఛీ: పోతాను. ఇవన్నీ అమ్ముకొని ఫారిన్ పోతాను. అక్కడే సెటిలై పోతాను.

కాని అంతవరకు యీ తల నొప్పి తగ్గించేదెలా?

అక్కడేదో వుంటుందనుకొని పరుగు పరుగున ఎత్తైన కొండెక్కి- అంత ఎత్తూ దిగాలే అని దిగులుగా కూర్చున్న కుర్రాడిలా వుంది ఆయన పరిస్థితి.

ఆయనకి ఆ ఊరంతా వింతగా వుంది. పశువులకీ, మనుషులకీ తేడా వున్నట్టు లేదు. ఆ ఊర్లో వున్నది పశువుల డాక్టరో, మనుషుల డాక్టరో తెలీదు. అందరికీ ఒకడే డాక్టరుట. అతనుకూడా ఆ సాయంత్రవే పక్కనున్న పల్లెటూరికి ఏదో అర్జెంటు కేసుమీద వెళ్ళేడు. తెల్లారేవరకూ రాడు.

"పోనీ కార్లో వెళ్ళి క్షణంలో తీసుకొని రావచ్చునే."

"చిత్తం. ఆ ఊరు ఎడ్లబండి తప్ప ఏదీ వెళ్ళదు బాబుగోరూ"

పద్మావతీదేవిగారు రామనాథంగార్ని. బాధనీ భరించలేకపోతున్నారు.

రామనాథంగారు ఆవిడ బాధ చూడలేక పోతున్నారు. మరో అరగంటలోగా ప్రపంచం అంతా గాలించైనా సరే ఒక డాక్టర్ని తేకపోతే అందరి ఉద్యోగాలు పీకేస్తానని నౌకర్లకి, గుమస్తాలకి వార్నింగిచ్చేరు.

అదిగో, అందుకే వాళ్ళంతా భయంతో బిగుసుకు పోయేరు.

ఎవ్వరికీ ఏం పాలుపోవడం లేదు. పాలుపోయిన వో నౌకరు ఓ గ్లాసుడు వేడిపాలు తెచ్చిచ్చేడు.

ఆవిడ విసిరి కొట్టింది.

"యీది మొగన బడ్డీ కొట్టు కాడతలపోటుమాత్తర్లుఅమ్ముతాడు. అవి బట్టుకొస్తే" అని ఒక బ్రిలియంట్ అయిడియా వచ్చింది ఒక పదిహేనేళ్ల పనిపిల్లకి.

"సీ. ఒల్లకో. అమ్మగోరను కున్నావా? పకీరు పెళ్ళామనుకున్నావా? ఆరికి పదిపైసల బిళ్ళలకే తలనొప్పి తగ్గుద్దేటి? బతికి బాగుపడాల నుంటే యిలాటి ఎదవ మాటలాడక ఒల్లకో" అని కసిరేడు పక్కనున్న ఫకీరు గాడు.

అయితే మేనేజరు మంగపతి మాత్రం పిరికివాడు కాడు. అతని బుద్ధి పాదరసంలాటిది. అవసరాన్ని బట్టి ఎంత ఎత్తైనా పెరుగుతుంది. అతను పాతికేళ్ళనుంచి ప్రభువు వారి కొలువులో వుండి యిలాంటి గండాలెన్నో దాటేడు.

పాదరసం మరీ పెరిగి బుర్ర బద్దలౌతుందనేమో, భుజం మీద తువ్వాలు బుర్రకి చుట్టుకొని ఊర్లోకి బైల్దేరేడు, ఏదైనా ఉపాయం దొరక్కపోతుందా అని.

చాలాసేపటి వరకు అతనికి ఉపాయం దొరకలేదు. డాక్టరూ దొరకలేదు.

వీధులన్నీ నిర్మానుష్యంగా వున్నాయి.

పద్మావతీదేవి బాధ తెలీక నిద్రపోతున్న ఊరుని చూసి మహా

పెద్ద చికాకేసింది మంగపతికి.

ఎక్కడో దూరంగా ఒక కుక్కపిల్ల మాత్రం చచ్చిపోయిన తల్లిని తల్చుకొని ఏడుస్తోంది.

మంగపతి మతిలేని వాడిలా వీధులన్నీ తిరగడం ప్రారంభించేడు.

పల్లపు వీధిలోని పాపారావు పెద్దకొడుకు పట్నంలో డాక్టరీ చదువుతున్నాడు. అతను గాని శలవలకి వచ్చేడేమో!

పరిగెత్తికెళ్లి పాపారావుగారి తలుపు కొట్టేడు. పాపారావుగారు న్నారు కాని వాళ్లబ్బాయి లేడు. పైవారం గాని రాడు.

పైవారం వరకు ఆవిడ తల నొప్పి సంగతేమోగాని, తను బతికుంటేకదా!

మళ్ళీ పిచ్చెత్తినవాడిలా రోడ్లన్నీ పచారు చేస్తున్నాడు మంగపతి.

అప్పుడే ఇరవై నిమిషాలైపోయింది.

కాలం పరిగెడుతోంది.

మంగపతి మాత్రం నిలిచిపోయేడు.

అలా నిల్చిపోయిన అతనికి ఎడారిలో ఎండమావిలాంటి ఆశా రేఖ కూడా కనిపించక దాహంతో దేహం చాలిస్తున్న వాడికి ఎదురుగా ఒయాసిస్సులా — ఎదురింట్లో గేటు మీద నల్లటి బోర్డు కనిపించింది.

అప్రయత్నంగా కళ్ళజోడు తీసి కళ్ళు చిట్లించి చూశాడు.

ఏవో తెల్లటి అక్షరాలు నక్షత్రాల్లా మెరుస్తున్నాయి.

దగ్గరకెళ్ళి వాటిని విడివిడిగానూ, కలిపీ గుణించగా మొత్తం డా॥ ధర్మారావు అని తేలింది.

అమావాస్యనాడు పున్నమి చంద్రుడ్ని చూపినట్టు ఫీలయ్యేడు.

నెలాఖరు రోజుల్లో లైటులేని సైకిలు దొరికిన బీటు కానిస్టేబుల్లా సంతోషంతో పొంగిపోయేడు.

ఆగిపోయిన గుండె తిరిగి కొట్టుకుంటోంది.

అమాంతం వెళ్లి ఆ ధర్మారావుని కౌగలించుకొని ముద్దుపెట్టుకోవాలనిపించింది. అరక్షణం ఆలశ్యం చెయ్యకుండా గబగబా ఆ ఇంట్లోకి పరిగెత్తాడు.

ఏమదృష్టం!!

ఆ ఇంటి తలుపులు తీసే వున్నాయి.

ధర్మారావుగారు కూడా ఉన్నారు. మంచం మీద పడుకొని ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటున్నారు. పుస్తకం సైజు కూడా మెడికల్ పుస్తకం అంతే వుంది.

హఠాత్తుగా అర్ధరాత్రి తన ఇంట్లో ప్రవేశించిన మంగపతిని చూసి ఆయనకి ఏంవీ అర్థం కాలేదు. దొంగ అయి వుండడు. ఎంత తెగించిన వాడైనా అలా లైటు వేసివున్న ఇంట్లోకి అంత అర్జంటుగా ఏ దొంగా పరిగెత్తడు. ఆయన ఆ ఊరొచ్చి ఆర్రోజులే అయింది. అంచేత యింకా ఎవర్నీ తెలీదు.

"ఎవరు మీరు? ఏం కావాలి?" అన్నారు పుస్తకం మూసి వేస్తూ.

మంగపతి సంతోషంతో నోట మాట రావడంలేదు. ఆలస్యం చేస్తే శాశ్వతంగానే రాదు. తన మూగతనానికి తననే తిట్టుకుంటూ ధర్మారావు గారిని తనతో రమ్మన్నట్టు సంజ్ఞచేసి పక్కనున్న కూజాలోని నీళ్ళు గ్లాసులో పోసుకోకుండా కూజాతోనే గటగటా తాగేసేడు. ఎదురుగా స్టాండు మీదున్న షర్టుతీసి ధర్మారావుగారికిచ్చేడు తొడుక్కోమన్నట్టు.

ధర్మారావుగారు తొడుక్కున్నాడు.

క్షణం ఆలశ్యం చేస్తే దక్కదేమో అన్నట్టు అతని చెయ్యి పట్టుకొని లాక్కుపోవడం ప్రారంభించేడు. ధర్మారావుగారికి భయం వెయ్యకపోయినా ఆశ్చర్యం వేసింది. తోవలో సంతోషం షాక్ నుంచి తేరుకున్నాక చెప్పేడు మంగపతి, పద్మావతీదేవిగారి తలనొప్పి వైనం.

"నేను...." ఏదో అనబోయేరు ధర్మారావుగారు.

"బాబ్బాబు- మీరేం చెప్పకండి. ఈ గండం గడిపేరంటే నాకు పుట్టబోయే పిల్లకి మీ పేరే పెట్టుకుంటాను.(పుట్టబోయే పిల్లలు ఇప్పటి కాయనకి చాలా మంది పుట్టేరు) రామనాథంగారి సంగతి తెలీదుగానినేనుమాత్రం స్వయంగా వెయ్యిన్నూట పదహార్లు యిచ్చుకుంటాను.

ఇద్దరూ బంగళా చేరేసరికి గడువు కింకా అయిదు నిమిషాలే వుంది. ధర్మారావుని చూసిన నౌకర్లు భగవంతుడు ముందు భక్తుల్లాగా భక్తితోను, భయంతోను దణ్ణాలు పెట్టేరు. మంగపతికి కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా నమస్కారం చేశారు. ధర్మారావుగారి కిదంతా తమషాగాను, కొత్తగానూ వుంది.

అదేవిటి తలనొప్పా? భూకంపమా?

వాళ్లు వెళ్లే సరికి పద్మావతీదేవి పందిరి మంచంపైన పట్టుపరుపుల మధ్య పట్టపుఏనుగులా పడుకొని వుంది. ఆవిడ కాళ్ళ దగ్గర

ఏనుగుమీంచి పడిపోయిన మావటి వాడిలాగ తల పట్టుకొని రామ నాథంగారు కూర్చున్నారు.

ధర్మారావుగార్ని చూసిన పద్మా వతీదేవి లేవడానికి ప్రయత్నించినా శరీర భారమో, శిరో భారమోగాని ఆవిడని లేవనివ్వలేదు. అంచేత ఆవిడ అతనివేపు చూసి వీక్‌గా నవ్వేరు.

ధర్మారావుగారు ఆవిడ నవ్వుకి జవాబుగా అభయం ఇస్తున్న అప ద్బాంధవుడి నవ్వొకటి నవ్వి, "ఏం ఫరవాలే"దన్నట్లు రామనాథంగారి భుజం నిమిరి-

"ఏమిటమ్మా బాధ"అనడిగేరు. అంతకంటె ఎక్కువడిగితే కోపం వస్తుందేమోనని.

"విపరీతమైన తలనొప్పి" అని రామనాథంగారే సమాధానం చెప్పి "కదూ పద్మా" అని కూడా కలిపేరు-కాదేమో నన్నట్టు.

"అవునంతే" అన్నట్టు తల ఊపేరు ఆవిడ.

"ఇంకేమైనా వున్నాయా?" కొంచెం ధైర్యం చేశారు ధర్మా రావుగారు.

పద్మావతిదేవిగారి మొహంలో కొంచెం విసుగును కనిపెట్టిన రామనాథంగారు "మీరెక్కడ చది వేరు డాక్టర్!" అన్నారు.

"లండన్‌లో."

ఫారిన్ డాక్టరన్నమాట! పద్మా వతి గారి మొహం తిరిగి వికసిం చింది.

ఏదో చెప్పాలన్నట్టు పద్మావతీ దేవిగారి పెదిమలు కదలబోయేయి. ఈలోగా రామనాథంగారు "నువ్వా రుకో పద్మా, మళ్లీ గుండె దడ, ఆయాసం వస్తాయి. నేను చెప్తా నులే" అని ఆవిడని అనునయించి "నిల్చునే వున్నారు. కూర్చోండి డాక్టర్. అదేవిఁటో గాని ఆ గది లోంచి ఈ గదిలోకి నడిస్తే గుండె దడ అంటుంది. మేడ దిగితే నీరసం అంటుంది. షీ యీజ్ వెరీ డెలికేట్. ఈమధ్య వెల్లూరు, ఢిల్లీ అన్నీ తిప్పేశాను. తలనుంచి పాదంవరకు అన్ని టెస్టులూ చేశారు. జబ్బేమీ కనిపించలేదంటారు. అఫ్‌కోర్స్ నాకు మన డాక్టర్ల మీద నమ్మకం పోయింది. మీరేం అను కోకండి - యిలా అంటున్నానని. అందుకే ఏ రష్యాకో, అమెరికాకో తీసుకొనిపోదామనుకుంటున్నాను." అని ధర్మారావుగారి అభిప్రాయం కోసమన్నట్టు ఆగేరు.

ధర్మారావుగారేం అన్లేదు. కాని అంతవరకు ఉదయం ఎనిమిది గంటల ఎండకే వాడిపోయిన గులా బిలా వున్న పద్మావతీదేవిగారి

మొహం రామనాథంగారి మాట లతో మంచులో తడిసిన మల్లె పువ్వులా వికసించింది. అంతలోనే తలనొప్పి జ్ఞాపకం వచ్చి మళ్లీ ముడుచుకు పోయింది.

పద్మావతీదేవిని అమెరికాకో, రష్యాకో తీసికొని వెళ్ళడంపై తన అభిప్రాయం చెప్పకుండా "నాతో ఎవరినైనా పంపండి. మందిస్తాను" అంటూ లేచేరు ధర్మారావుగారు.

వెంట వెళ్లేడు మంగపతి.

* *

మర్నాడు పొద్దున్నే కొంచెం ఆలస్యంగా నిద్రలేచిన ధర్మారావు గారు వరండాలో కుర్చీలో కూర్చున్న మంగపతిని చూసి ఆశ్చర్యపోయేరు. తరవాత చిన్నగా నవ్వుకున్నారు.

ఉపోద్ఘాతం లేకుండా మంగపతే ప్రారంభించేడు. "మా బతుకులు నిలబెట్టేరు. మీ ఋణం మేము తీర్చుకోలేం. కాని ఏదో మా శక్తి...." అంటూ సంచిలోంచి అరటిపళ్లు, తమలపాకులు తీసి టేబిలుమీద పెట్టి, ఒక కవరు అతని చేతిలో పెట్టేడు.

ధర్మారావుగారు కవరు తీసికోకుండానే నవ్వుతూ "ఎలావున్నారు ఆవిడ?" అన్నారు.

"బ్రహ్మాండంగా నిద్రపోయేరు. మళ్లీ ఎక్కడ తలనొప్పి వస్తుందో నన్న భయంతో మే మెవ్వరం నిద్రపోలేదనుకోండి. మీ రిది స్వీకరించక తప్పదు. మీరు చేసిన మేలు మీకు తెలీదు. కాదనకండి" అంటూ బతిమాలేడు.

ధర్మారావుగారు తీసికోలేదు, కాని ఎదురుగా కుర్చీలో కూర్చున్నారు. కూర్చున్నాక మంగపతిని ఎగాదిగా చూచేరు. చూపిన అతనికి జాలేసింది. ఒక మనిషి తలనొప్పి మీద ఇంతమంది బతుకులు ఆధారపడ్డాయా?

వాడే పిటీ!

"చూడండి. మీ పే రేమిటన్నారూ!"

చెప్పేడు మంగపతి.

"మంగపతిగారూ. మీ రనవసరంగా హైరానా పడకండి. మీ రెవ్వరూ నాకేం ఋణం లేరు. ఆవిడకే జబ్బూ లేదు. డబ్బు ఎక్కువై పోవడం తప్ప-నేనిచ్చినవి రెండు శాకరీన్ టాబ్లెట్లు. ఇంతకీ నేను డాక్టర్ని కాను. యూనివర్శిటీలో బోటెనీ ప్రొఫెసర్ని. శలవల కని వచ్చేను. అంతే" అంటూ కవరు తీసి మంగపతి జేబులో పెట్టేశారు డాక్టర్ ధర్మారావు, ఎం.ఎస్.సి., పి.హెచ్.డి. *